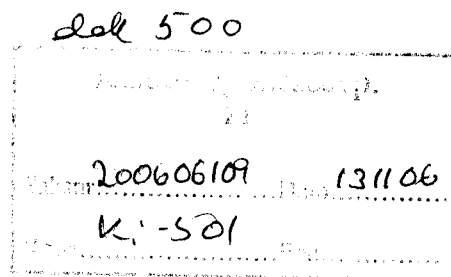

RIS MENIGHET

Kultur - og kirkedepartementet
Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

Oslo, 6.11.2006

Staten og Den norske kirke – Høring

Vedlagt følger høringsuttalelse vedtatt i Ris menighetsråd 1.11.2006

Vennlig hilsen

Anne Abyholm Brodal
Anne Abyholm Brodal
Menighetsforvalter i Ris menighet

vedlegg

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: RIS MENIGHETSRÅD

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

Ris menighetsråd har forventning om at staten, uavhengig av forholdet til Den norske kirke, må ha et ansvar for å føre en aktiv og støttende religionspolitikk. Dette bør nedfelles med en egen bestemmelse i Grunnloven. Rammevilkår må sikres slik at statlig lovgivning og økonomiske bevilgninger understøtter religionsutøvelse og tros – og livssynssamfunnenes virksomhet som viktig for samfunnet. Det er viktig å ivareta befolkningens religiøse behov, gi rom for utvikling og derved som felleskap bidra til det enkelte menneskes livsmestring.

Et flertall i menighetsrådets understreker Den norske kirkes spesielle stilling og forpliktelse som bærer av religiøse og kulturelle tradisjoner og ritualer i vårt land og fremhever den samlede verdi som ligger i disse tradisjoner. Kristen moral og tro bidrar i vesentlig grad til et felles verdigrunnlag i samfunnet. En Grunnlovsforankret og lovforankret kirke vil kunne bidra til bevaring av viktige nasjonale verdier og tradisjoner.

Et flertall i menighetsrådet mener at Den norske kirke fortsatt skal ha sin forankring i grunnloven og at det grunnleggende prinsippet om full tros – og livssynsfrihet og likebehandling av trossamfunn likevel kan ivaretas.

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Menighetsrådet ønsker å presiseres behovet for reformer og viktigheten av det arbeides for et øket kirkelige selvstyre over tid. I dette reformarbeidet er det viktig å søke ordninger og organisasjonsformer som gjør at Den norske kirke kan videreføres som en landsdekkende folkekirke med bred kontaktflate og på en slik måte at ingen mister tilhørigheten til egen kirke. En grundigere konsekvensanalyse av de ulike alternativer er også en nødvendighet i dette arbeidet.

Innen Den norske kirke er det viktig å fortsette arbeidet med å utvikle en velfungerende kirkelig organisasjon bla. ved at det kan etableres et enhetlig arbeidsgiveransvar for kirkelige tilsatte og ved at anerkjente demokratiske prinsipper ivaretas.

Et mindretall (1) ønsker at Den norske kirke som statskirke over tid avvikles. Innen en fri folkekirke kan det kirkelige demokrati utvikles og kirkens kulturdimensjon kan ivaretas.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Et flertall ønsker at Den norske kirke forankres i Grunnloven og gis et særlig rettslig rammeverk ved særlov/rammelov hjemlet i Grunnloven. Vesentlige bestemmelser i Grunnloven som gir begrensninger for det kirkelige selvstyre må fjernes slik at Den norske kirke kan fungere som et selvstendig rettssubjekt.

Menighetsrådet legger til grunn at en slik særstilling for Den norske kirke kan begrunnes saklig og derfor ikke er i strid med grunnleggende menneskerettighetsprinsipper om tros – og religionsfrihet. Dette bla. fordi Den norske kirke både faktisk og historisk er et stort og dominerende trossamfunn i vårt land og derved innehar en spesiell stilling.

Det presiseres at innholdet i en særlov/rammelov ikke kan omfatte områder som kan defineres som Den norske kirkes indre liv, slik som kirkens lære, liturgier, utnevning av kirkens ledere.

Et mindretall i menighetsrådet ønsker en prinsipiell likebehandling mellom Den norske kirke og andre tros - og livssynssamfunn. Mindretallet vil ikke ha særlige bestemmelser om Den norske kirke i grunnloven. Full likebehandling mellom tros – og livssynssamfunn vil ivaretas i en "Lov om trossamfunn" som også omfatter Den norske kirke som majoritetsfolkekirke. En overgang til en fri folkekirke må gis den nødvendige tid, men intensjonsvedtaket om dette bør fattes nå.

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Menighetsrådet er opptatt av at dåpen fortsatt skal være det eneste medlemskriterium i Den norske kirke. Finansiering bør hovedsakelig skje i tråd med gjeldende ordning.

En ordning med finansiering gjennom livssynsavgift kan med fordel utredes videre.

Dagens ordning med kommunens ansvar for finansiering av kirkebygg og kirkegårder er en god løsning.

For å ivareta betydelige kulturminner, er det helt nødvendig med et utvidet statlig ansvar for listeførte og fredede kirker.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag

- Øke bruken av direkte valg til kirkens beslutende organer
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

Menighetsrådet ser at det er behov for tiltak som kan øke valgdeltakelsen ved direkte valg til kirkens beslutende organer.

Et mindretall påpeker at det kan reises spørsmål om kvalitetssikringen ved dagens ordninger er god nok, samt om det er heldig at leke og geistlige ansatte i kirken i så stor grad er representert i de beslutende organer.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
 De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
 Det kristne og humanistiske verdigrunnet
 Det humanistiske verdigrunnet
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

Kristne og humanistiske verdier vil være viktige i samfunnet uavhengig av hvilken relasjon det i fremtiden vil være mellom staten og Den norske kirke. Likedan vil de politiske prinsipper vår statsforfatning og statsforvaltning bygger på være viktige.

Et mindretall (4) mener at grunnloven § 2 også må inneholde en bestemmelse om at Den norske kirke er en evangelisk – luthersk kirke.

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
 Kommunen
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Menighetsrådet er delt når det gjelder dette spørsmålet. Det er fremholdt gode argumenter for begge løsninger.

Halvparten av menighetsrådet (5) mener at fellesrådene løser disse oppgavene på en god måte og at kirken har velfungerende seremonier og ordninger for slik forvaltning. At kirkebygg og kirkegårder er en integrert helhet de aller fleste steder, taler også for at fellesrådene beholder har ansvaret for gravferdsforvaltningen.

Det presiseres at dersom man velger en løsning hvor fellesrådene fortsatt skal ivareta gravferdsforvaltningen, må det være anledning til å inngå avtaler med kommunen om overtakelse av drift, jfr Oslo - modellen. Det påpekes at beskrivelse av Oslo – modellen i NOU s 133. er feil.

Halvparten av menighetsrådet (5) mener at det er gode argumenter for at gravferdsforvaltning som en allmenn oppgave bør tilligge det offentlige ved kommunen. En slik ordning kan sees på som en konsekvens av prinsippet om likebehandling av tros – og livssynssamfunn.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret

Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Menighetsrådet mener at kirkebyggene fortsatt skal være soknets eiendom. Ansvar for forvaltning og drift bør fortsatt tilligge fellsrådene.

Staten bør ha det totale økonomiske ansvar for middelalderkirker og et utvidet ansvar for listeførte kirker, mens kommunen bør ha det øvrige ansvar.

Jfr. under spørsmål 4 om finansiering av kirken.